

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

54

2004

ԲՐՕԲԱԿԱՆՏԱ

ԻՏԱՐԷՅԻ ԲՈՒՀԱՆԻՅԷՍԻ ԹԵՐԱՖԵՐՆՏԱՆ

ՎՈՒԳՈՒ ՊՈՒԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԻՒԱԼԼԷՐԻ ԺԵՎԱՊԷՆ

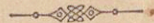
ԱՍԻԹԱՆԷ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՍԷՐՓԻՍԿՈՊՈՍՈՒ

ՄՕՆՍԻՆԵՕՐ ՀԱՍՈՒՆՈՒՆ

ԵԱԶՏԸՂԸ ՄԷՔԹՈՒՊ

ԹԱԼԻՍԱՆՃԱՏԱՆ ԹԵՐՃԻԻՄԷ

ԱՍԻԹԱՆԷ

Ռ. Յ. ԳԻԻՐԳՅԵԱՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՄԻՆՏԷ

— 1869 —

(Կաթնակի Կրթիչը)

Քրիստոսի խնայարար
Կրթչու խնայարար Կրթչու
Սր շարժ Գաղտնիկ Կրթչու
խնայարար Կրթչու Կրթչու
Կրթչու Կրթչու Կրթչու
Կրթչու Կրթչու Կրթչու

1869

ԲՐՈՒԱԿԱՆՏԱ

ԵՏԱՐԷՅԻ ԲՈՒՀԱՆԵՅԷՍԻ ԹԵՐԱՅԸՆՏԱՆ

ՎՈՒԳՈՒ ՊՈՒԼԱՆ

ՊԱՋԸ ՍԻՍԼԻԷՐԷ ՃԵՎԱՊԷՆ

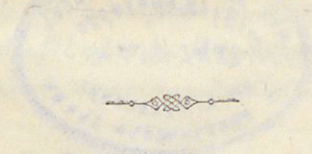
ԱՍԻԹԱՆԷ ՆԱԽԱԳԱՅ

ՄԷՐԹԻՍԿՈՊՈՍՈՒ

ՄՐՆԱԻՆԵՐ ՀԱՍՈՒՆՈՒՆ

ԵԱՋՏԸՂԸ ՄԷՐԹՈՒՊ

ԹԱԼԻԱՆՃԱՏԱՆ ԹԵՐՃԻՒՄԷ

Կ. ՊՈՒԼԱՆ

ԱՍԻԹԱՆԷ

Ի. Յ. ԲԻՐԻՐՃԵԱՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՍԻՆՏԷ

— 1869 —

տէրիճէսի հազգընտա պիր դարար վէրիւ-
 մեղտէն էվիլէլ, պու պապտէ մալիւմաթը ա-
 ճիղանէմին խթիհասալը զըմբընտա պազը է-
 սիլէյի շամիլ սէնէի հալիլէ շէհրի շուպաթըն
 23 թարիտի իլէ միւէրրախէն վարիտ օլան
 էմինամէլէրինէ ճէվապէն հայիղ օլտուզում
 սըֆաթը բուհանիյէ իզթիղասընճա, քէմա-
 լը սաֆիլէթի պալ վէ միւճէրրէտ քիլիսամը-
 զըն թէզայիւտի նէֆ՝ ու ֆայիտէսի մագսէ-
 տի իլէ, շէօյլէ պիր մատտէի միւհիմմէ հազ-
 գընտա վարիտի խաթըր օլան պազը միւ-
 թալասաթըն արզ ու պէյանընա միւճասէրէթ
 գըլընար: Պու մատտէտէ միւ թալաս օլու-
 նաճագ ի.քի սուրէթ օլտուզու էմինամէի ֆա-
 զըլանէլէրինտէ պէյան պույրուլուպ, պուն-
 լարտան պիրինին միլլէթի մէրգումէ Սթան-
 պօլ սէրքիսգոպոսունն պէլտէի մէզըրուրէ
 հէյէթթի բուհանիյէսի թարաֆընտան ին-
 թիխապ օլունմասը, վէ աիկէրինին իսէ,
 (Սօֆրական) եանի սէրքիսգոպոսուն սայի-
 րէի հիւքիւմէթի տախիլինտէ պուլունմասը
 լազըմ կէլէն բիսգոպոսլար լէտ էլ թայեին
 սէրքիսգոպոս ինթիխապընըն պունլարա հէ-
 վալէ գըլընմասը մատտէլէրինտէն իպարէթ
 օլտուզու աղնաշըլմըլ տըր:

Պիրինճի սուրէթտէն պահս օլունուր ի-
 սէ, էվիլէլա մանասթըրլար աղասընտան օլան
 բուհպան իյէ սայիրլէրի պէյնինտէ էօթէտէն
 պէրու ճէրիյան իտէն իտտաա վէ իիթիլաֆըն
 արզ վէ իշարը լազըմ կէլիլ . շէօյլէ քի, ատի
 բաբասլար, մանասթըրը բահիպլէրին քէն-
 տիլէրի կիպի ալէտ տէվամ շու ճէմասթըն
 խըրմէթի բուհանիյէսինտէ պուլունմայըպ,
 անճագ մէնսուպ օլտուզլարը թարիզին վէ-
 զայիֆի մախսուտէսի իլէ իմթիղաճ իտէպի-
 լէճէք եօլտա խըրմէթի բուհանիյէտէ պու-
 լունաիկէլտի.քլէրինտէն պահսլա, պունլարա
 միւսաֆիր նազարը իյէ պազմագտա օլտուգ-
 լարը կիպի, բուհպան կիւրուհու տախի
 Սթանպօլտա պուլունտուգլարը միւտտէթճէ
 բաբասլար կիպի ճէմասթըն խըրմէթի բու-
 հանիյէսինտէ միւտապէմէթտէ գուսուր իթ-
 մէտի.քլէրինի խտտաա իլէ, բաբասլարըն հա-
 յիղ օլտուզլարը հուգուգտա պիր վէճհ իլէ
 մահրումիլէթլէրինի գապուլ իթմէմէ.քտէ
 տիրլէր:

Շու սըրատա կէրչի սէրքիսգոպոսուն ին-
 թիխապը խտտուտունտա բաբասլար իյէ պէ-
 բապէր բուհպանտան պազըլարընըն տախիլ
 օլմալարը խաթըրա կէլիլ իսէ տէ, շուրասը

չայանը միւթալաւ տըր քի, բարաս վէ
բուհպան սընըփլարը պէյնինտէ էօթէտէն
պէրու տէրքեար օլան միւնաֆէրէթ շէյլէ
տուրտուն, պիր թարաֆտան բարասլար, վու
գուլաթը իսպաթը միւտտապա տէլիլ խտէ
րէք, իշպու միլլէթ քիլխատընըն էմրի ի
տարէսինին մահգա քէնտիլէրինէ մախսուս
օլտուղունու իտտաա իթմէքտէ, վէ պիրաքս
տիկէր թարաֆ վէ պա խուսուս վէնէտիկ
բահիպլէրի աղնաշըլտըղընա կէօրէ, մէնա
ֆիի մախսուսէլէրի իչին, իշպու Սթանպօլ
սէրբիսգոպրպուղու մէննէտինին մանասթըր
լարը ազասընտան պիրինէ թէֆիլիզ օլունմա
սը էմէլինտէ պուլունտուղլարընտան, վէ շու
հալ խալգճա պիր խայլի մաղարբաթը միւս
թէլլէմ օլտուղունտան, ալէնէն պէյանընա
միւճասէրէթ գըլընմըլ տըր :

Մալիւմիւ ֆաղըլանէլէրի պույրուլու
ղու իւզրէ, բահիպլէր իւշ սընըֆտան, եա
նի վէնէտիկ վէ վիէննա Մխիթարեանլէրի
իլէ Անտօնեան թարիզի բուհպանընտան ի
պարէթ օլուպ, պունլար կէրչի բարասլարա
րիզապէթատէ միւթ թէֆիզ կէօրիւնիւլլէր ի
սէտէ, մաղասիտի մախսուսէլէրի սայիզասը
իլէ քէնաի արալարընտա տախի ուղըաշմաղ :

տա, վէ պէյն էլնաս իխթիլալ իղայի իլէ իս
թիրահաթը ճէմաաթը իխլալ իթմէքտէ տիր
լէր :

Բուհպանը մէրդումէնին պու թարաֆտա
հիշ պիր մանասթըր վէ իղամէթկեահը մախ
սուպլէրի օլմայըպ, բարասլար կիպի խանէ
լէրի տօլաշարագ, վէ կէճէլէրի տախի շու
նուն պունուն էվինտէ գալարագ, իւլֆէթ
վէ թէքարրուպ իյլէտիքլէրի քէսանը էֆ
քեարը մախսուսէլէրինէ թէշրիք, վէ իճապը
թագտիրինտէ ալէնէն քէնտիլէրինէ թէսա
հուպ իլէ մէնֆաաթլարընը թէրվիճ իթմէյէ
անլէրի թէշվիղ վէ թահրիք խտէրլէր : Իշ
թէ էֆքեարը միւթէղատտէ վէ մուխթէլի
ֆէ ասհապընտան օլան սունուֆու բէհապի
նին ալէտտէվամ իլգա իյլէտիքլէրի միւշքի
լաթ վէ էհալիլի իխֆալ իլէ, իտտաալէրի
նէ թէշրիք իչիւն իյգա իթտիքլէրի թահ
րիքեաթ շու մարուղաթտան աղնաշըլտըղը
կիպի, պու եիւզտէն հուղուրու ումումինին
նէ տէրէճէ միւնսէլիպ օլտուղու վէ տօսթ
լար արասընտա վէ ֆամիլեալար պէյնինտէ
նէ մէրթէպէ նիֆագ վէ թէֆրիղա զուհու
բա կէլտիլի տախի սուհուլէթլէ աղնաշըլա
պիլիբ, վէ պու հալլէր իսէ, մաղսէտ վէ

մէնֆաաթը մասխտտէլերի հուսուլունա մէ-
 տար օլապիլտի.քճէ, իճրա օլունմադ տա արը :
 րուհպան թագըմընտան պիր շախարն սեր-
 բխագոպոս ինթիխապ օլունմապընըն ճէմաաթ-
 ճա մէհնուզ օլան մադարբաթընա մէպնի,
 պունլարըն մատտէի ինթիխապտա գաթման
 միւտախէլէ իթմէմէլէրինէ գարար վէրիլսէ
 պիլէ, պայատէ կէօսմէրիլէն մէհազիրի
 վախմէ պունունլա միւնաէֆի օլմայըպ, օլ-
 վադըթ պիլճիւմէ րուհպան պիրլէշիպ իա-
 տաա իթաի.քլէրի հուգուգու ինթիխապիլէ-
 տէն մահրումիլէթլէրինի մէյտանա գօյա-
 րագ, իճապընա կէօրէ եա իչպու գայիտէի
 ինթիխապիլէնին վէ եախօտ պու գայիտէ
 իւզրէ ինթիխապ օլունան զաթըն ալէյհնտէ
 էհալիլի թահրիդ իտէճէ.քլէրի, վէ Բարա
 հիւքիւ մէթինին հիւսնի թէվէճճիւհ վէ է-
 հալինին մուհապպէթինի ճալիպ օլան պիր
 զաթըն ինթիխապընա մանի օլամատըղլարը
 հալտէ տախի, իլէրուտէ նուֆուզու հիւքիւ-
 մէթի րուհանիլէնին քէսրի զըմընտա իլ-
 գաաթը ֆաախտէտէն ֆարիդ օլմայըպ, նի-
 յաթ վէ թէշէպպիւսաթը խայրիլէսինէ միւ-
 մանաաթ իթմէ.ք, վէ հազգընտա սույինա-
 զարը էհալիլի աավէթ իլլէմէ.ք խուսուլա-

ըրնտա պիր գաթ տահա սոյ ու զայրէթ իլ-
 լէյէճէ.քլէրի վարէսթէի գայտը իշթիպահ
 տըր :
 Իշթէ Սթանպօլ սէրբիագոպոսըդ մէմու-
 րիլէթինին իպգասընտա օլան միւշքիլաթ
 սըգճա միւշահէտէ օլունան ահվալը զարի-
 պէի մէշրուհատէն նէշէթ իտիպ, հաթթա
 միւթէվէֆֆա Մարուշ բիագոպոսուն րօմա
 ճանիպլնտէ հայիդ օլաուզու մէմուրիլէթի
 մախտուսէսինաէն թէպա'ուտու իշիւն վու-
 գու պուլան էնթրիգալար ալէլ խուսուս վէ-
 նէտիկ րուհպանընըն իշի օլաուզու կիպի,
 պատէհու միւմայիլէյհէ խալէֆ օլմագ շար-
 թը իլէ մուալին նապ ու թայիին պոյրուլ-
 տուլումուզտա, եինէ իճրա օլունան հիլէլ
 վէ տէսայիտին հուսուլու մադսէտէ մէտար
 օլմամտը էհալինին հազգը աճիզանէմտէ
 օլան հիւսնի նազար վէ մուհապպէթինին վէ
 րօմա հիւքիւմէթինին ուսուլու իհթիւաթ-
 քեարիլէ բիպէթլէ, ֆէսատաթա ղէման վէ
 իմքեան պըրագ մոյարագ, քէյֆիլէթի խա-
 ֆիլէն եիւրիւ թմէսինին վէ պիր տէ էֆքեա-
 րը մու իթէլիֆէ արատընտա Բրօրալանտա
 շակիրատնը հէյեթթիլին պիլճիւմէ րահիպ
 վէ բարատլարըն մէր.քէղի իթթիհաար աատ

օլունմասընտան նաչի , էօթէտէն պէրի ճա-
րի օլտուղու վէճճ իւզրէ , Սթանպօլ սէրբիս-
գոպոսլուզունուն հէյեթթի մէզքիւրէ ազա-
տընտան պիրինէ հէվալէ վէ թէֆվիզ գըլըն-
մասը ինտէլնաս ումուրու թապիլյեէ վէ մու-
գաննէնէտէն ատա օլունմասընըն էսէրի պու-
լունմուշ տուր :

Վէ կէչէն շէհրի իյուլուն 17 սի թարի-
խինաէ պազը բուհպան վէ միւթէպէրանը
միլլէթ իմզասըլլա միւմզա թադտիմ օլունան
արզուհալ տախի կէչէն սէնէ մինդպրի լիա-
գաթին էօհտէի աճիզանէմէ հէվալէ վէ թէֆ-
վիզ պուրուլան Սթամպօլ սէրբիսգոպոսլու-
զունուն րէֆի հէր նէ գատար շալըշըլըշ իսէ
տէ , միւմքին օլամատըլընտան , իլէրուտէ
էքսէրիյէթի արա գոււվլէթի իլէ տիլխահ-
լարը իւզրէ պիրինի ինթիխասպ իտէպիլմէք
իչիւն , բարասլար իլէ բուհպանըն վէ հէր
սընըֆ էհալինին մատտէի ինթիխասպտա միւ-
տախէլէլէրինէ ճէվազ վէրիլմէսի իսթխտա-
տընտան իպարէթ պուլունմուշ տուր :

Էզճիւմէ մանասթըրլար բահիպլէրինին
հուգուգու ինթիխասպիյէտէ հիստէմէնտ օլ-
մալարը միւսատտէսինտէն պալլատէ պէյան
գըլընտըլը իւզրէ զուհուր իտէճէք շուրիշ

վէ ինթիլաֆաթ շէօլլէ տուրտուն , շայէա
իչլէրինտէն պիրի սերփիսգոպոս ինթիխասպ
օլունաս , պէօլլէ հիյէլ վէ տէսայիսլէ ինթի-
խասպ օլունան պիր րէյիսի բուհանիյէ իթա-
աթ վէ ինգըլլատ վէ մուսվէնէթ , բաբաս-
լարճա նէ տէրէճէ միւշքիլ օլաճազը շայանը
միւթալլատ մէվատտէն տիր :

Վէ պիր տէ էօթէտէն պէրու միլլէթը
մէզքիւրէ ահալիսի վէ հիշ օլմազ իսէ , միւ-
թէպէրանը , սերփիսգոպոսլարընըն ինթի-
խասպընտա տօղբուտան տօղբույա րէյ վէր-
մէյէ հազգ ու սէլահիյէթլէրի օլտուղունու
խտտաա իթմէքտէ օլուպ , Շարգտա պիլէ
ահալինին քէնտի փիսգոպոսլարը ինթիխա-
պընտա պիլ ֆիլ միւտախէլէյէ սէլահիյէթ-
լէրի օլմատըլընը աղնամագ իսթէմէտիլլէ-
րինտէն , վէ պուրասընը քէնտիլէրինէ ազ-
նաթմագ վէ ինթիխասպա տախիլ իթմէմէք
միւշքիլ օլտուղունտան , ահալի վէ միւթէ-
պէրանը մէրգումէ բուհպան կիւրուհինէ
պիր ալէթի մէֆսէտէթ օլարագ , պուրալարըն
տիլքէսէնաի օլմայան պիր զաթըն սերփիսգո-
պոս ինթիխասպ օլունմատընը մէնիտէմէտիլլէ-
րի հալտէ , էնվայի միւշքիլաթ իյգայի իլէ միւ-
շարիլէյհին զաթէն ազըր օլան մէմուրիյէթիւ :

նի պիր գաթ տահա սուուպէթէ տիւչար
կլէմէքտէ տիրէր :

Իշթէ Սթամպօլ սերփիսգոպոտունուն պի-
րիննի սուրէթէ թէվփիդան ինթիխասպընտա
օլան մէհազիր զահիր վէ նիւմայան օլուպ ,
իքիննի սիւրէթին թէտգըղընա նագլը մա-
գալ իլէ էյալաթը մէմալիքի Օսմանկլէտէ վիս-
գոպոպուգ սըփաթընը հայիղ պիրէր մու-
րախիտաս պուլունտուրուրմասը լուզումու-
նուն տախի պէյանընա միւպաշիրէթ իտէ-
րիմ . շէօյլէ քի , Սթամպօլ սերփիսգոպոս-
լուզումու հայիղ օլան զաթ հէր նէ գատար
ումուրու մէմուրէսինտէ իպրաղը մէսէրի
սըտոգ ու զայրէթ վէ համիյէթ կլէսէ վէ էլ-
եէվմ մէվգոււտ օլան վէսայիլի իթթիլաթ վէ
մուխապէրէ վէ բօսթալար օլաս պիլէ , տա-
յիրէյի մէմուրիյէթինին վիւսաթը ճիհէթի
իլէ , հիւքիւմէթի բուհանիյէսինէ թապի օ-
լան մահէլլէրի պիզզաթ տօլաշումղա միւգ-
թէտիր օլամայաճաղընտան , վէ պաղը մա-
հէլլաէ բարաստան վէքիլլէր պուլունտու-
րուլմագտա իտէ տէ , պունլարըն նագարէթի
իհթիյաճաթա քեափի օլմատըղընտան մաս-
տա , ահալի վէ պախուսուս մէհափիի շախ-
սիյէլլէրինի մէնփաթը մէզհէպիյէյէ թաղ-

տիմ իտէն բահիպլէր թարափլարընտան վիս-
գոպոպուգ սըփաթընըն ճալիպ օլամաղը
հիւրմէթ վէ ըիայէթէ մաղհար օլամատըգ-
լարընա , վէ պու կիպի էսպապը սայիրէյէ
մէպնի , պաղը մահէլլէրէ մուրախիտաս վիս-
գոպոպար նասպ ու իզամ օլունմատըգճա ,
սերփիսգոպոտուն վէղայիփի մուգատտէսէ-
սինին թէմամիի իճրասընա մուվափփաղ օ-
լամայաճաղը , վէ քէնտիսինէ թէվտի դըլը-
նան պունճա ահալինին հիւսնիւ իտարէսի
մէսուլլէթինտէն հաղրէթը իտա հուզու-
րունտա գուրթուլամայաճաղը աշիքեար
արր . վէ պունուն իլէ պերապէր սերփիս-
գոպոս ումուրու մուհիմմէսինի պէր թէրափ
իտէրէք , ճէմաթը մուխթէլիփէ բուհպա-
նընըն ալէթթէմատի կյդա իթաիքէրի ֆէ-
տատթ վէ էթըրիդալար իլէ ուղրաշարաղ ,
պու զայլէլէր էյալաթտա պուլունտան ահալի-
նին ումուր վէ մէսալիհի բուհանիյէսի իտա-
րէսինէ միւնղամթ օլտուգտա , մէմուրիյէթի-
նի պիր գաթ տահա թասեխա իտէճէք տիր ,
վէ Տէվլէթը Ալլիյէ ուսուլ վէ իտարէսիննէ
ինդըլապաթը միւթէվալլէյէ թապի իտէ տէ ,
պիր միւտաէթտէն պէրու տիւչար օլտուզու-
ղաափ իղ թիղաընճա էւրրեա տէվլէթլէրի-

նին նուֆուզ վէ թէէսիրաթը սայիգասը ի-
 լէ, թահթը մաթպուկէթինտէ պուլունան
 միլէլի խրիթիյանիյէնին հուգուզ վէ ու-
 սուլ վէ ատաթընա ըիայէթ իթմէյէ մէճ-
 պուր օլարագ, էյալաթտա փիսգոպոս սը-
 ֆաթընը հայիզ օլան մուրախխասլարա պաշ-
 գա, վէ ատտէ ըուհպան թայիֆէսինտէն
 պուլունան վէքիլլէրէ պաշգա մուամէլէ իթ-
 ախինտէն, պու մատտէ հազգընտա էն զի-
 յատէ շայանը իթինա օլան միւլահազա Տէվ-
 լէթը Սիլիէնին պէլքի չօզ վագըթ կէշմէզ-
 տէն կիրիֆիթար օլաճաղը ահվալտէն իսթին-
 թաճ օլունասլիլիբ . շէօյլէ քի, մէմալիքի
 (սամանիյէնին նիհայէթիւլէմի քեամիլէն վէ
 եախօտ հիշ օլմաղ իսէ, պազը գըթաա-
 թընըն տուէլը էճնէպիլիյէ պէյնինտէ թագ-
 սիմ օլունաճաղընա վէ շու սըրատա Սթամ-
 պօլ իլէ մաղամը աճիզանէմէ թապի օլան
 էյալաթըն, Բուսիայա ինթիգալ իտէճէյինէ
 ալէլումում զաննը գավի հասըլ օլմուշ օ-
 լուպ, Բուսիա տէվլէթինին իսէ, Գաթօլիք-
 լիք հազգընտա օլան ատալէթի մալիւմ
 օլտուզունտան, իլէրիւտէ տախի իպգա օ-
 լունասլիլմէք իւզրէ շիմտիտէն օլ թարաֆ-
 լարտա մուրախխաս փիսգոպոսլար թայիին

օլունմասը միւնասիպ օլուր : Պիր տէ պազը
 քէսանըն էրմէնիլիք վէ միլիյէթ էֆքեարը-
 նա էօթէտէն պէրու ֆարթը մէյլանլէրի պէ-
 տիհի օլուպ, պունլարըն սէվգ ու թարիգի
 իլէ պիր խայլը Գաթօլիքլէրին ահվալը ա-
 թիլէլէրինճէ թէհիլիքէ մէլհուզ պուլունտու-
 զունտան, տէֆի մէֆստէթ վէ իթիգատը
 ահալիլի թահլիմ վէ թէյեիա վէ գուլուպու
 ամմէյի Բարա հիւքիւմէթինէ ճէլպ զըմնըն-
 տա տախի, սուրէթի մարուզէնին ֆայիտէյի
 միւսթէլլիմ օլաճաղը տէրքեար տըր :

Էսպապը մէսրուտէյէ վէ ահալինին միւս-
 թէլլիմի սէլամէթի վէ քիլիսէնին միւս-
 թէվճիպի շան ու նէֆի օլաճաղ էսպապը
 սայիլիյէ նէզարէն, միւթալաթը աճիզա-
 նէմ րէհինի թասպիպ պուրուլուր իսէ, պու-
 հալտէ մագամը աճիզանէմէ թապի օլան մա-
 հէլլէրին տէվայիլի թագսիմի լաղըմ կէլ-
 մէքլէ, եալընըզ էնգարէ, Թրապիզոն վէ
 էրզըում վէ Սրթօլին վէ խիւտավէնտիկեա-
 ըր պիրէր մուրախխաս նասպը իհթիյաճա-
 թը հազըրէնին իֆասընա քեաֆի օլապի-
 լիր : Պու թագտիրտէ մուրախխասլարըն
 թահտիտի տայիլիլէրի իլէ պազը ումուրու
 միւթէֆէրիանըն թէսպիլիյէ վէ թանղիմի լա-

զըմ կէլիւզ , պու տախի թէքլիֆի ածիզա նէմ վէ եախօտ պունա միւմասիլ սայիր պիր սիւրէթ իթթիխազ պույրուլուր խտէ , սու հուլէթլէ իճրա օլունապիլիր :

Շու սըրատա մուրախիտաւարըն էսպապը ինթիաշլարը տախի թէէմմիւլ օլունաճագ մէվատտէն օլուպ , էլհալէթու հաղիհի օլ թարափլարտա պուլունան վէքիլէր զաթէն մէմուրիյէթլէրինէ միւնասիպ պիր եօլտա թէայեիւշ իթտիլքէրինտէն վէ կիլիկիա կա թողիկսպուղունա թապի օլան վիսդոպուլար , վէ Գաթուլիք մէզհէպինտէ օլան սայիր միլէլի Շարգիյէ բիսդոպուլարը , էլան ուսուլ վէ ատաթը գատիմէ իւզրէ թէայեիւշ իտէկէլ տիքլէրինտէն , Ֆրանսատա նէշրի մէզհէպ զըմնընտա միւթէշէքիլ պուլունան շիրքէթ թարափընտան ճիւզի իանէ վուզու պուլտուգտա , միւմայիլէյհ ըիսդոպուլարըն տախի հիւսնի թէայեիւշլէրի հասըլ օլաճազը պի իշթիպահ տըր :

Պու բիսդոպուլար թայեին օլունտուգտա , Սթամպուլ սէրբիսդոպուտունուն ինթիխապը մատտէսի հէր հալտէ բօմանըն թասաիգինէ միւհթաճ օլմագ իւզրէ , պունլարա հէվալէ օլունապիլիպ , պէօյլէ պիր մէմուրիյէթի

միւհիմմէ վէ նաղիքէյէ էլեադ պուլունան զաթըն ինթիխապ վէ թայեինի խտէ , միւն թախիպինին ասհապը համիյէթ վէ տիրայէթ տէն պուլունմալարընա միւթէվագգըֆ օլաւադ , էվվէլա պունլարըն եօլունտա ինթիխապ օլունմալարը լազըմ կէլտիյինտէն , բիսդոպու թայեինինէ իհթիյաճ հասըլ օլտուգճա , սէրբիսդոպուտուն խօտ պէ խօտ իսթէտիյինի թայեին իթմէյէ սէլահիյէթի օլմալարագ , միւնասիպ կէօրտիլիւ զէվաթտան իւշ վէ եա իքի քիմէսնէնին էսամէլէրի իլէ սէվգ օլունաճագլարը մահալի բաբա հիւքիմէթինէ պիլտիրմէսի , վէ բաբա հալրէթլէրի թարափընտան ինթիխապ օլանը թագտիս իտէպիլմէսի վէ հիշ տէյիլ խտէ , միւնասիպ կէօրտիլիւ զաթը պիր քէրրէ բաբա հիւքիմէթինէ պիլտիրիպ հազգընտա ըէյինի թահսիլ իթմէտիքճէ , թայեին իտէմէմէսի լազըմ կէլիր :

656
149

Ուսուլու մէսրուտէնին Սթամպուլ սէրբիսդոպուլուղունու հայիգ օլան պիր զաթ թարափընտան իրայէ օլունմասը աճայիպ կէօրիւնիլյօր խտէ տէ , ահվալ վէ իհթիյաճաթը միլիյէյէ միւվաֆըգ օլտուղունա պինտէն , արղու պէյանընա ճիւրաթ գըլընմըլ տըր :

Պիրտէ պալատէ սէրտ վէ իթեան օլունան էսպապը միւէյեիտ ահվալը ումումիյէյէ տայիր պազը միւթալաթըն տախիշու մահէլլտէ պէյանընա հաճէթ կէօրիւն միւշ տիրօ շէօյէ քի, էօթէտէն պէրի Շարգթարաֆընտա պուլունան խրիսթիյան միւլէթլէրի ավամնը մին էլգատէմ մահալլը սաշիրէտէն զիյատէ էհլի քիլիսայա թէֆէվ վիւզ, վէ ումուրու քիլիսայա միւտախէլէ իտտասաշնտա պուլունմուշ օլտուգլարը, վէ բիսգոպոլարընըն ինթիխապը խուսուսունտա տախի իճրայի նուֆուզտան ֆարիզ օլմատըզլարը, վէ շու հալին էրմէնիլէր պէյնինտէ տայիմա վազը օլտուղու թէվարիխ իլէ տախի միւսպէթ օլտուղունտան, պունա պիր տէ պիչարէ միլլէթի պիհուզուր իտէն մանասթըր բուհպանընըն իլգաաթը իլավէ օլունտուգտա, մուրախխաս թայեինի մատտէսինտէն տօլայը զուհուր իտէճէք իլթիլլալաթըն վէ սէրբիսգոպոսուն զալիպ օլան թարաֆըն բէյինի իսթիսհապ վէ եա աաղ ու ինսաֆա միւվաֆըզ օլմատըղը ճիհէթլէ, բէտտ իթալիյի հալտէ թահատտուս իտէճէք միւնազաաթ վէ միւշքիլաթըն վասֆ ու պէյանընա հաճէթ եօզ տուր:

Պաշ փիսգոպոս պահարնա կէլինճէ, իմքեան վէ իհթիմալտէն պայիտ օլմատըղը իւզրէ, պունուն հատտը լայըզընտան զիյատէ էֆքեարը էհալիյի իսթիլլամ իտէր զէվաթտան պուլունտուղու թագտիրտէ պէօլէ պիր բէիս թէրաֆընտան պիր արատա պիր գաշ փիսգոպոս թայեինի իճապ իթտիրտէ, պու ինթիխապաթըն բէք տէ քիլիսէնին լաայր ու մէնֆաաթընա մուվաֆըզ օլմայաճաղը միսիլլիւ, պունկարըն իլէբուտէ ինթիխապ իտէճէլի սէրփիսգոպոսուն տախի նէ էվասֆ իլէ միւթթասըֆ օլաճաղը աղնաշըլըր. վէ կէրչի պաշ փիսգոպոսուն ինթիխապը հէր հալտէ բօմա հիւքիւմէթինին թաստիգինէ միւթէվազըֆ իսէ տէ, իքինճի տէֆա ինթիխապա միւրաճաաթ միւշքիլաթտան սալիմ օլմայաճաղընտան, փիսգոպոս թայեինինին պիր թիւն պիլթիւն սէրփիսգոպոսա պըրաղըլմասը լաայըլը օլուպ, պալատէ պէյան օլունան էսպապա մէպնի, Սթամպօլ սէրփիսգոպոսուղունա թայեին վէ ինթիխապ օլունան քիմէսնէնին տախի, կէրէք զաթէն վէ կէրէք սուրէթի ինթիխապընճա, Բարա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թաստիգ վէ թէնսիպ պույրուլմատըզճա, ի

լանը մեմուրիյէթ իտէմէմէսի տահա միւնա-
սիպ օլաճաղընը իլավէ իտէրիմ:

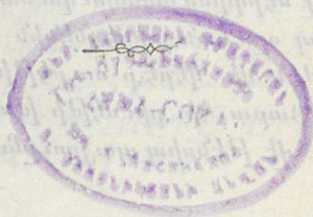
Միլլէթի մեղքիւրէնին ըկյասէթի բու-
հանիյէսինէ ումուբու միլիյէսի ըկյասէթինին
ինդիմամի պահսընա կէլինճէ, պու պապտէ
ահվալ վէ ավարըզա կէօրէ հարէքէթ օլուն-
մագ յաղըմ կէլէճէյի միւթալաաթը հաքի-
մանէլէրինի թաստիզէն խաթմի քէլամ իտէ-
րիմ, վէ քիլիսա, միլլէթի մեղքիւրէնին մէն-
ֆասաթը մագսէտի իլէ իլէբուտէ վարիտի
խաթըրը գասիրի օլաճագ միւթալաաթըն
տախի հուզուբու ֆաղըլանէլէրինէ արզ ու
պէյան գըլընմասընը իսթիզան իլէ, տէսթի
միւպարէքէրինի քէմալի մէրթէպէ պուս
կըլէրիմ:

Մահէլի իմզա

1847 Մայիս 17.

(Ա. ՀԱՍՈՒՆ)

ՍԷՐՓԻՍԿՈՊՈՍՈՒ ՍԹԱՆՊՈԼ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0545248

